

Voda

—

legislativa současná i budoucí

Foto: AOPK

Ministerstvo životního prostředí
Setkání starostů malých obcí, Olomouc, 20. 11. 2018

Novela vodního zákona (zákon č. 113/2018 Sb.) - obecně

Platnost od léta 2018, účinnost 1. 1. 2019 mimo zálohy na poplatky za znečištění (ihned), jímky na vyvážení (1. 1. 2021) a zpoplatnění odpadních vod z odlehčovacích komor na stokách (1. 1. 2023).

Hlavní body novely:

- ❖ **Novelizace správy poplatků**
- ❖ **Novelizace ust. vodního zákona týkající se odpadních vod**

Novela vodního zákona (zákon č. 113/2018 Sb.) - poplatky

- ❖ Beze změn limitů a sazeb pro zpoplatnění, tj. **zpoplatnění se nemění!!!**
- ❖ K administraci bude používán Daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb.)
- ❖ Správce poplatků je Státní fond životního prostředí (SFŽP)
- ❖ Ohlašování přes systém ISPOP na formulářích SFŽP

Novela vodního zákona (zákon č. 113/2018 Sb.) – odpadní vody

Rozsáhlá novelizace § 38 vodního zákona:

- ❖ Za odpadní vody se považují i **směsi srážkových a odpadních vod**
 - Jakékoliv vody uvnitř jednotné kanalizace včetně těch, které z jednotlivých částí kanalizace odtékají, **jsou vody odpadní**
- ❖ Možnost zasakování odpadních vod z domácností přes půdní vrstvy **nově i z několika územně souvisejících staveb**
- ❖ Bezodtoké jímky – **zneškodnění odpadních vod z jímek (od r. 2019) pouze odvozem na ČOV.**

Nová vyhláška o způsobu a rozsahu stanovování záplavových území

Záplavová území/aktivní zóny záplavových území jsou účinným nástrojem povodňové prevence.

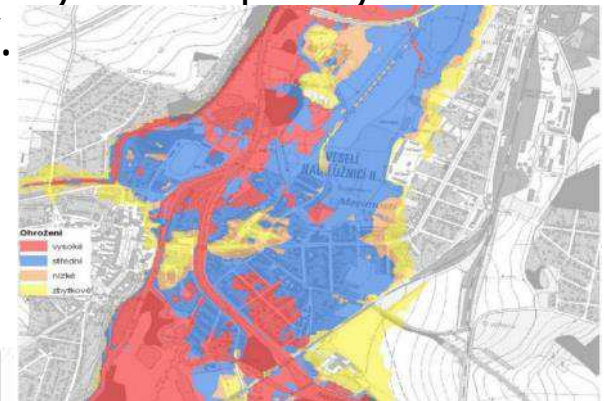
Aktivní zóna = dle vodního zákona v zásadě stavební uzávěra.

Principy nové vyhlášky:

❖ Zpracování záplavových čar pro Q5, Q20, Q100, Q500, **tedy nově i pro Q500.**

❖ **Sjednocení postupu stanovení aktivní zóny podle nebezpečnosti povodňových průtoků.**

❖ Podkladem jsou mapy povodňového nebezpečí pro Q5, Q20, Q100 a Q500 (stanovení hloubek a rychlostí pro tyto průtoky) a mapy povodňového ohrožení.

Povodňový informační systém (POVIS)

Od roku 2006 funguje jako informační platforma pro povodňovou problematiku.

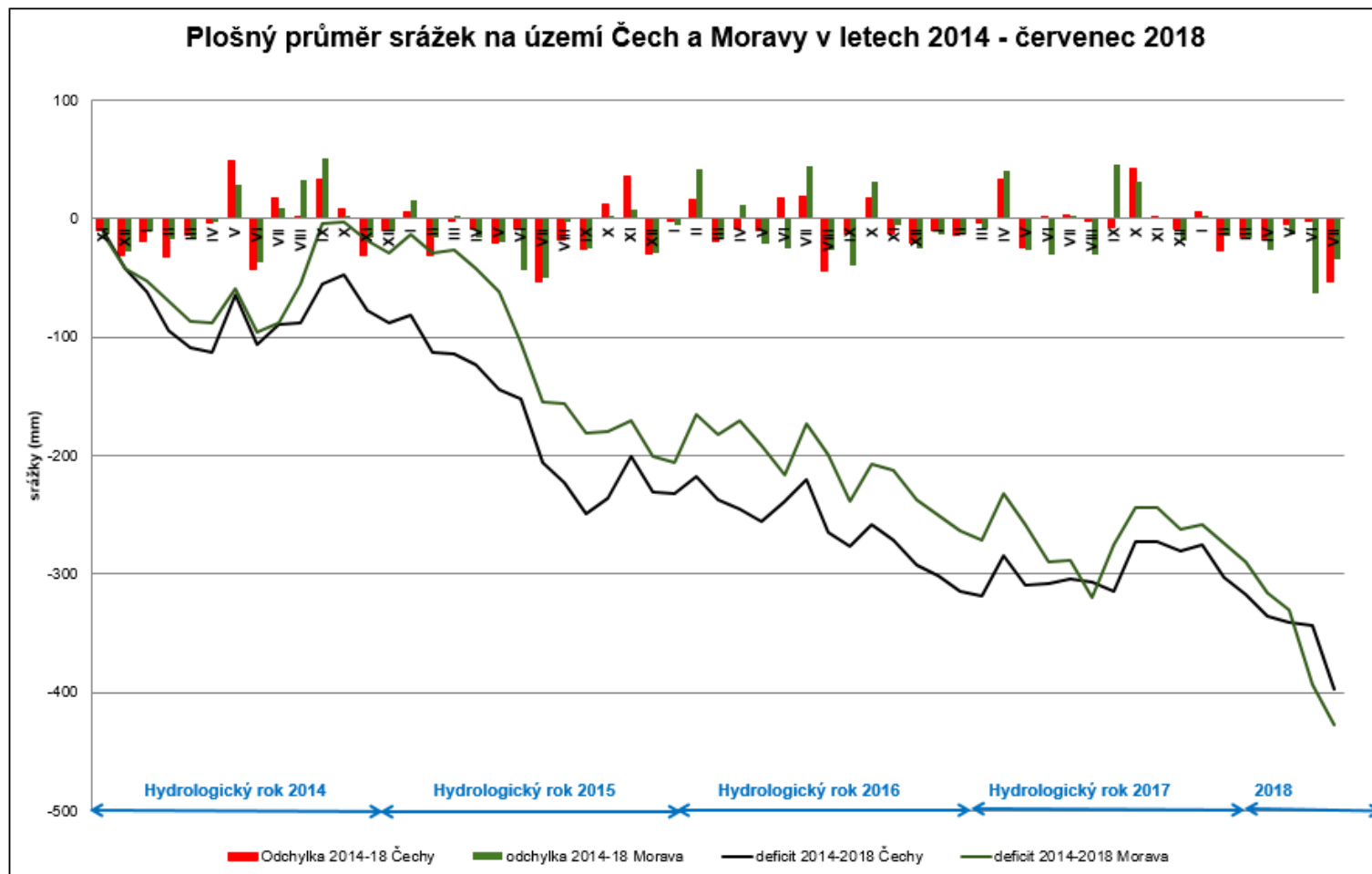
<http://www.povis.cz/html/>

Co lze v POVISu nalézt?

- ❖ Složení povodňových komisí
- ❖ Objekty povodňové ochrany (hlásné a srážkoměrné profily, místa omezující odtokové poměry, ohrožené a ohrožující objekty, dopravní omezení a objízdné trasy, místa s častými ledovými obtížemi, místa se vznikem bleskových povodní, dokumenty a fotografie)
- ❖ Protipovodňová opatření
- ❖ Záplavová území
- ❖ Varovné informační systémy
- ❖ Lokální varovné systémy

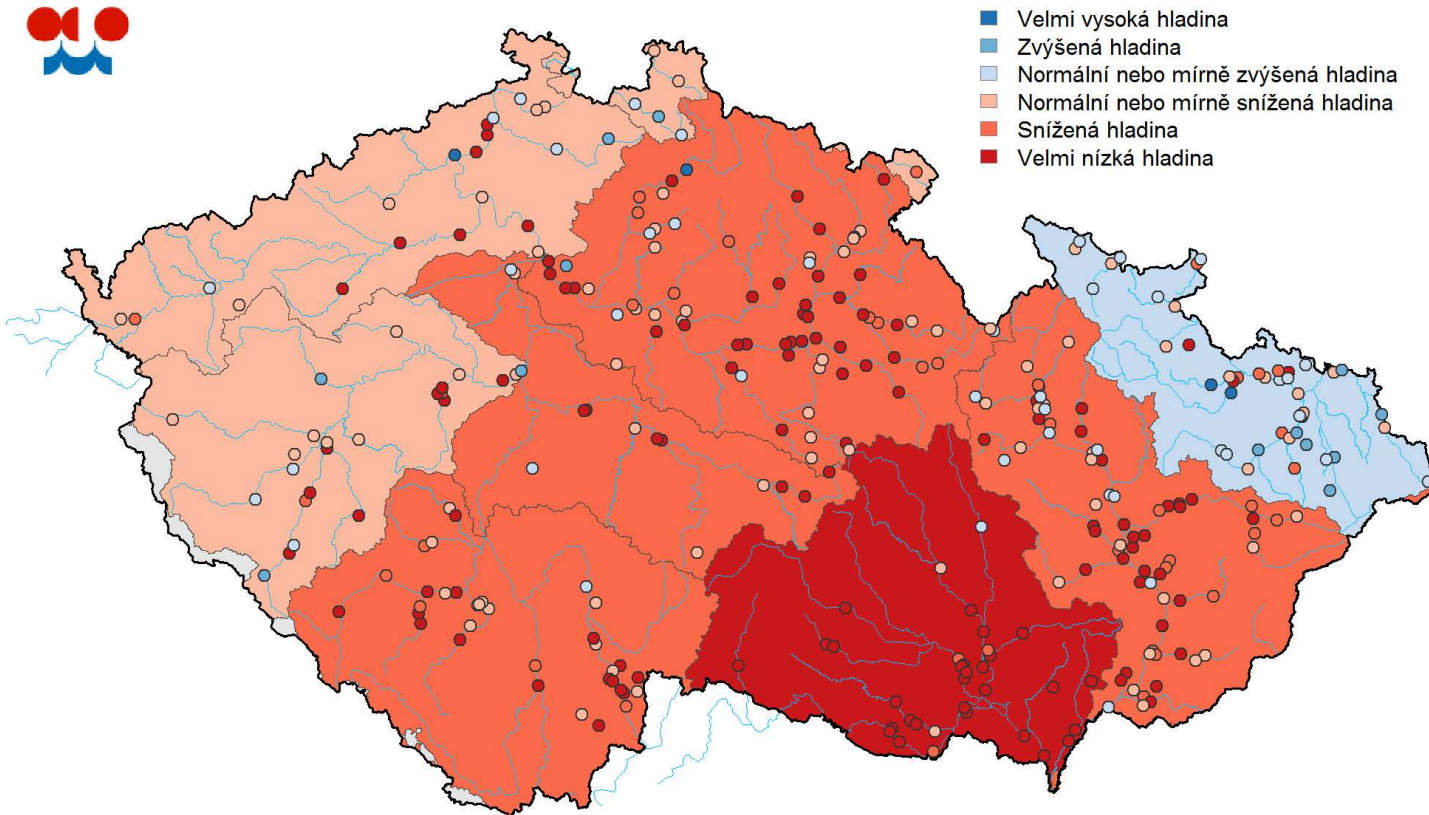
Suchá epizoda 2014-2018 - srážky

Suchá epizoda – podzemní vody

Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech

Rok 2017

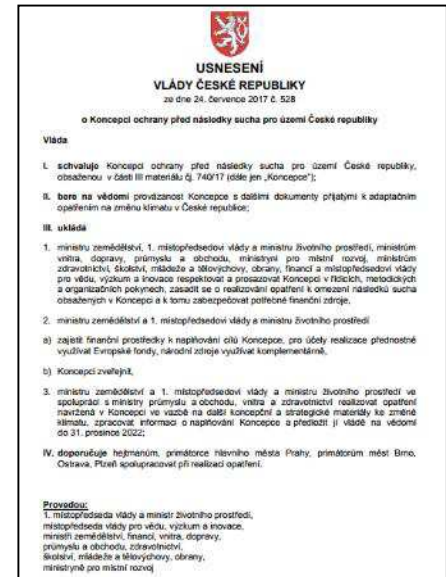
Stávající právní možnosti omezení odběrů vody

- ❖ **Omezení užívání pitné vody z vodovodu** (§ 15 odst. 4 zákona o VAK) – rozhoduje o něm vodoprávní úřad (nikoliv starosta) opatřením obecné povahy
(4) Vyžaduje-li to veřejný zájem, především **je-li přechodný nedostatek pitné vody**, který nelze z důvodu technických kapacit nebo nedostatečných zdrojů vody nahradit, **může vodoprávní úřad** po projednání s obcí, vlastníkem a provozovatelem vodovodu vydat opatření obecné povahy²⁰⁾ o dočasném **omezení** užívání pitné vody z vodovodu pro veřejnou potřebu na dobu nejdéle 3 měsíců.
- ❖ **Omezení odběrů vody jiné než z vodovodu**, např. z vodních toků (§ 109 odst. 1 vodního zákona) – rozhoduje o něm vodoprávní úřad (nikoliv starosta) opatřením obecné povahy či správním rozhodnutím
(1) Vyžaduje-li to veřejný zájem, **zejména je-li přechodný nedostatek** vody nebo je-li ohroženo zásobování obyvatelstva vodou nebo došlo-li k jednorázovému odběru pitné vody z vodovodní sítě v případech záchranných prací při mimořádných událostech, požárech a jiných živelních pohromách, zásahu Hasičského záchranného sboru České republiky a jednotek požární ochrany nebo ozbrojených sil České republiky, **může vodoprávní úřad** rozhodnutím nebo opatřením obecné povahy bez náhrady **upravit na dobu nezbytně nutnou povolená nakládání s vodami**, popřípadě tato nakládání omezit nebo i **zakázat**. Tato opatření provede po projednání s dotčenými subjekty, pokud to mimořádnost situace nevyklučuje.

Reakce státu na suchu

- ❖ **Vznik meziresortní komise VODA-SUCHO (2014)**
- ❖ **Materiál k boji proti suchu - schválen vládou ČR dne 29. července 2015 jako usnesení vlády ČR č. 620:**
 - 50 konkrétních úkolů s termíny plnění v letech 2015 – 2017
 - **Návrh koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR**
 - schváleno vládou ČR v červenci 2017
 - **Připravovaná novela vodního zákona**

Připravovaná novela vodního zákona

- ❖ Reakce na epizodu sucha 2014 – 2018
- ❖ Gestorem MZe, MŽP spolugestorem, od 1. 11. 2018 probíhá MPŘ
- ❖ Cílem „suché hlavy“ novely je nastavení **operativního** řízení při zvládnání sucha a nedostatku vody
- ❖ Cílem novely samotné je **celková reakce** na prohlubující se sucho a jeho dopady a příčiny

Připravovaná novela vodního zákona

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

Definovány základní pojmy:

- ❖ **Sucho** - výkyv hydrologického cyklu, který vzniká zejména v důsledku **deficitu srážek** a projevuje se poklesem průtoků ve vodních tocích a hladiny podzemních vod.
- ❖ **Stav nedostatku vody** - vyhlášený dočasný stav s možným dopadem na základní lidské potřeby, hospodářskou činnost a životní prostředí, kdy **v důsledku sucha požadavky na užívání vod převyšují dostupné zdroje vod**, a je nezbytné omezovat hospodaření s vodou a vydávat další opatření.

Připravovaná novela vodního zákona

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

Povinnost vytvořit tzv. Komise pro sucho:

- ❖ povinně na krajích a centrální úrovni, ORP fakultativně
- ❖ členy jsou
 - Hejtman
 - Zástupci vodoprávního úřadu
 - Správce povodí
 - ČHMÚ
 - Policie
 - HZS
 - KHS

Komise rozhoduje jako kolegiální orgán (většinou přítomných)

Připravovaná novela vodního zákona

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

Komise pro sucho může při nedostatku vody rozhodnout tak, že

- a) obecné nakládání s povrchovými vodami upraví, omezí, popřípadě zakáže,
- b) **povolená nakládání s vodami upraví, omezí nebo i zakáže,**
- c) **omezí užívání pitné vody z vodovodu** pro veřejnou potřebu,
- d) uloží vlastníkovu vodního díla mimořádnou manipulaci na vodním díle nad rámec schváleného manipulačního řádu,
- e) nařídí vlastníkovu technického zařízení, které slouží pro odběr ze **záložního zdroje vody, jeho zprovoznění** tak, aby bylo možné tento záložní zdroj vody využít,
- f) upraví minimální zůstatkový průtok nebo minimální hladinu podzemních vod stanovené v povolení k nakládání s vodami,
- g) nařídí vlastníkovu potřebného vodohospodářského zařízení jeho zprovoznění a poskytnutí k řešení stavu nedostatku vody, nebo
- h) nařídí mimořádné sledování množství a jakosti vod.

Připravovaná novela vodního zákona

Hlava X – „Zvládání sucha a nedostatku vody“

Komise pro sucho musí respektovat následující hierarchii:

- ❖ zajištění kritické infrastruktury
- ❖ zásobování obyvatelstva pitnou vodou
- ❖ živočišná zemědělská výroba a ekologická funkce vody
- ❖ hospodářské využití
- ❖ ostatní využití

Rozhodnutí komise pro sucho jsou okamžitě platná, odvolání nemá odkladný účinek!!!

Připravovaná novela vodního zákona – další body novely

❖ Úprava § 5 odst. 3 – stanovení jasné hierarchie

Likvidace odpadních vod

- ❖ Odvod kanalizací
- ❖ Čištění a vypouštění
- ❖ Nepropustná jímka (žumpa)

Likvidace srážkových vod

- ❖ Využití nebo vsakování
- ❖ Odvod kanalizací

- ❖ **Nový § 5a** - cíle ochrany povrchových a podzemních vod a jejich hospodárného využívání včetně **vymezování ploch vhodných k vsakování srážkových vod** a k výsadbě veřejné zeleně a realizaci vodních prvků za účelem snižování teplotních výkyvů v zastavěném nebo zastavitelném území **zohledňují orgány územního plánování při pořizování územně plánovací dokumentace.**

Děkuji za pozornost

